

אוניברסיטת בן גוריון
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
"אפריקה ואקטיביזם"
2019-2020
סמסטר א
יום ב' 16-18

מרצה: פרופ' לין שלר lynnsch@bgu.ac.il

עוזרת הוראה: שחר ליבנה tallersh@post.bgu.ac.il

לקורס "אפריקה ואקטיביזם" שתי מטרות מרכזיות. המטרה הראשונה היא לחשוף את הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס למגוון רחב של נושאים וסוגיות הקשורים לפיתוח והתנדבות קהילתית באפריקה בישראל. נבחן גישות שונות של פיתוח קהילתי ואת ההתנגדות והדילמות השונים שעלו בעבר ועולים בהווה בניסיונות ליישם כל אחת מן הגישות. המטרה השנייה היא לקדם פעילות ישירה של הסטודנטיות/ים בארגונים מקומיים בנגב. דרך עבודת ההתנדבות, סטודנטים/יות ירכשו ניסיון אישי בעבודה קהילתית. דיונים בשיעורים וביקורים בארגונים שונים יאפשרו לנו לקשור בין החלק התיאורטי והפרקטי של הקורס. במהלך הקורס יתקיימו שיעורי מבוא בנושא ההיסטוריה של פיתוח באפריקה ומעורבות של גורמים שונים בפיתוח קהילתי. לאחר מכן נסייר בארגונים השונים שבהם סטודנטים מתנדבים על מנת לבחון את מגוון הפרקטיקות והגישות המיושמות בשטח.

בקורס "אפריקה ואקטיביזם" סטודנטיות/ים נדרשים/ות ליישם ולהפעיל את הידע שרכשו דרך מעורבות אישית בסוגים שונים של עשייה חברתית. הסטודנטיות/ים יחולקו לפרויקטים ומיזמים שונים בתוך האוניברסיטה ומחוץ לה. בסוף הקורס יידרשו הסטודנטיות/ים להציג את פועלן/ם בפני הכיתה ולהגיש דו"ח המסכם את פעילותן/ם בארגונים. כמו-כן יתקיים מבחן בסוף הקורס. על הסטודנטיות/ים המשתתפות/ים בקורס חלה חובת נוכחות בשיעורים ובסיעורים, וחובת קריאת המאמרים המופיעים בסילבוס לקראת השיעורים הרלוונטיים. הציון הסופי בקורס יורכב מהשתתפות פעילה והערכת המרצה, הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון, הצגת הפרויקט בכיתה והעבודה המסכמת (50%), ומבחן (50%).

שימו לב- ההשתתפות בקורס מותנית בנוכחות במפגש אוריינטציה שייתקיים ב 27.10 בשעה 18:00

השימוש בלפטופים וטלפונים בכיתה אסור בהחלט. סטודנטים מתבקשים לשים מכשירים בתיקים במהלך כל השיעור.

דרישות הקורס והרכב הציון:

1. נוכחות חובה – היעדרות מעל למכסה המותרת משמעה ציון נכשל בקורס.
 2. מבחן מסכם - 50% מכלל הציון לקורס.
 3. פרויקטים - 50% מכלל הציון לקורס.
- הערכת פעילות הסטודנט/ית בארגון
- הצגת הפרויקט בכיתה
- דו"ח מסכם קבוצתי (עד 5 עמודים)

מהלך הקורס ותוכן המפגשים – ייתכנו שינויים!!!:

10.28 מבוא לקורס: הצגת התנדבויות ובחירת עדיפויות על-ידי הסטודנטים

4.11 הבניית ידע על אפריקה

לין שלר, "מבוא" בתוך השדות באפריקה: חוויות של מחקר והבניית ידע. עורכות: ר. ג'יניאו, נ. לוי, ול. שלר (פרדס ספרים, חיפה, 2016). והפרקים הבאים:
יונתן ניסים גז, "כתבי הקודש כמתווה להיכרות: זהות יהודית-ישראלית מורכבת במפגש עם נצרות שמרנית בקניה"
אורית יקותיאלי, "עבודת שדה בקרב אמני ואמניות פאס במרוקו"
הילה סגל-קליין, "תרגום ככוח מעצב: דינמיקה של ידע בעבודה עם מתורגמן בקניה"
נהרה פלדמן, "לגלות שאת אישה לבנה: עבודת שדה במאלי"

11.11 תיאוריות של פיתוח

קטרין קוקרי-וידרוביץ, "שינויים כלכלים באפריקה בהקשר גלובלי," מתוך תהליכי שינוי כלכלי וחיבתרי באפריקה במאה ה-20, האוניברסיטה הפתוחה, 2006.
מזרואי, ע. (1985). "עול תת-הפיתוח". אפריקה: שקיעת גן העדן. מפרש: ירושלים. עמ' 116-97

18.11 תיאוריות של פיתוח - המשך

Dambisa Moyo, Dead Aid: Why Aid Is Not Working and How There Is Another Way for Africa Penguin Books, 2009. Chapter 1-2.
Ziai, A. (2013) 'The discourse of 'development' and why it should be abandoned'.
Development in Practice 23(1): 123-126. (<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09614524.2013.752792>)

28.11 משבר הפליטים בישראל ואירופה - סיור ביום שישי בתל אביב - פרטים בהמשך

2.12 משבר הפליטים בעולם ובישראל: סקירה כללית

גליה צבר. "מעובדים זרים למהגרי עבודה. קווים כלליים לתיאור סוגיית הגירת עבודה בעולם ובישראל," מתוך: לא באנו להישאר: מהגרי עבודה מאפריקה לישראל ובחזרה. (אוניברסיטת תל אביב, 2008). עמודים 35-44.

9.12 עדות אישית של מבקש מקלט מאפריקה בישראל - פרטים בהמשך

16.12 סרט בכיתב: "זהב שחור"

23.12 סיור לארגון מקומי - פרטים בהמשך (או עדכונים ודיווחים על ההתנדבות)

30.12 דילמות, אתגרים והפקת לקחים של סטודנטים מתדבים באפריקה: פאנל של בוגרי המשלחת של מרכז אפריקה.

Banerjee, Abhijit and Esther Duflo. 2011. Poor Economics: A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty: PublicAffairs. Selections.

6.1 כנס על פיתוח באפריקה - פרטים בהמשך

13.1 הצגת פרויקטים

20.1 הצגת פרויקטים